

OLIWIA CZARNOCKA

rzecznik patentowy
POLSERVICE, Kancelaria Rzeczników Patentowych

Ochrona topografii układów scalonych

Na topografię układów scalonych Urząd Patentowy może udzielić chroniącego strukturę produktu półprzewodnikowego prawa z rejestracji. Nie udziela się jednak prawa z rejestracji na topografię jednoznacznie wynikającą z funkcji układu scalonego, w którym się ją stosuje.

Pojęcie układu scalonego, określone w ustawie Prawo własności przemysłowej, oznacza jedno- lub wielowarstwowy wytwór przestrzenny, utworzony z elementów z materiału półprzewodnikowego tworzącego ciągłą warstwę, ich wzajemnych połączeń przewodzących i obszarów izolujących, nierozdzielnie ze sobą sprzężonych w celu realizowania funkcji elektronicznych. Topografia jest natomiast określona jako rozwiązanie polegające na przestrzennym, wyrażonym w dowolny sposób, rozplanowaniu elementów (z których co najmniej jeden jest elementem aktywnym) oraz wszystkich lub części połączeń układu scalonego.

Na tak określone rozwiązanie Urząd Patentowy może udzielić prawa z rejestracji, które chroni rozwiązanie, czyli strukturę produktu półprzewodnikowego,

niezależnie od tego, czy została utrwalona w konkretnym układzie scalonym, czy w inny sposób – przykładowo w postaci rysunków, opisu, fotografii.

Weryfikacja spełnienia wymagań

Po dokonaniu zgłoszenia topografii układu scalonego do Urzędu Patentowego następuje jedynie badanie wymagań formalnych. Urząd nie sprawdza, czy zgłoszona topografia spełnia definicję ustawową, tj. czy jest oryginalna, czy ma co najmniej jeden element aktywny lub czy elementy topografii mogą pełnić funkcje elektroniczne. Ewentualna weryfikacja spełnienia tych wymagań byłaby przeprowadzana na etapie postępowania sprzeciwowego.

Brak wymogu nowości

Interesujący jest brak wymagania nowości zgłaszanej topografii (to o tyle ciekawe, że wymaganie nowości występuje prawie we wszystkich prawach wyłącznych wskazanych w ustawie Prawo własności przemysłowej). Możliwe jest udzielenie prawa z rejestracji na topografię, która była wykorzystywana jawnie w celach handlowych w okresie do dwóch lat.

Warunek oryginalności topografii uznaje się za spełniony, jeśli topogra-

fia jest wynikiem pracy intelektualnej twórcy i nie była powszechnie znana w chwili jej powstania. Wymóg intelektualnej pracy twórczej wyklucza zatem możliwość zarejestrowania topografii generowanych automatycznie przez specjalistyczne oprogramowanie.

Należy też mieć na uwadze, że nie udziela się prawa z rejestracji na topografię jednoznacznie wynikającą z funkcji układu scalonego, w którym się ją stosuje.

Zgłoszenie topografii do Urzędu Patentowego

Zgłoszenie topografii powinno zawierać (oprócz podania) materiał ją identyfikujący, z danymi niezbędnymi do jej jednoznacznego określenia, a zatem powinno zawierać słowne określenie technicznego przeznaczenia topografii, przykładowo, czujnik przyspieszenia, detektor gazu, szerokopasmowy wzmacniacz pomiarowy. Materiał, który identyfikuje zgłaszaną topografię powinien być przedstawiony na rysunku lub fotografii w celu określenia sposobu wytwarzania układu scalonego, maski lub fragmentu maski i warstw układu scalonego.

Urząd Patentowy udziela prawa z rejestracji pod warunkiem uiszczenia opłaty. Po jej uregulowaniu prawo z rejestracji wpisywane jest do rejestru

topografii układów scalonych, w którym zawarte są numer rejestracyjny, dane zgłaszającego i twórcy, słowne oznaczenie technicznej funkcji topografii oraz data upływu okresów ochronnych. Do rejestru nie wprowadza się materiału identyfikującego topografię, a ponadto nie jest on ujawniany osobom trzecim bez zgody uprawnionego. Po udzieleniu prawa Urząd Patentowy wydaje świadectwo rejestracji topografii.

Prawa z rejestracji topografii

Dzięki uzyskaniu prawa z rejestracji uprawniony nabywa prawo do wyłącznego korzystania z topografii w sposób zarobkowy lub zawodowy na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Oznacza to, że osoba, która bez zgody uprawnionego będzie reprodukowała w całości lub w części chronioną topografię, importowała, sprzedawała lub w jakikolwiek inny sposób wprowadzała do obrotu kopię topografii, układy scalone wytworzone przy użyciu takiej topografii, a tak-

■ MOŻLIWE JEST UDZIELENIE PRAWA Z REJESTRACJI NA TOPOGRAFIE, KTÓRA BYŁA WYKORZYSTYWANA JAWNIE W CELACH HANDLOWYCH W OKRESIE DO DWÓCH LAT.

że wyroby zawierające taką topografię, będzie naruszała prawo z rejestracji przysługujące uprawnionemu.

Należy pamiętać, że istnieją jednak pewne ograniczenia prawa z rejestracji. Nie narusza się prawa z rejestracji, stosując topografię układu scalonego w środkach komunikacji i ich częściach lub urządzeniach, które znajdują się na obszarze Polski czasowo albo w komunikacji tranzytowej. Nie stanowi również naruszenia prawa z rejestracji topografii kopiowanie chronionej topografii bez zgody uprawnionego, jeśli osoba, która to czyni, robi to w celach osobistych (obejmuje to użytek prywatny osób fizycznych, który nie ma charakte-

ru komercyjnego) albo wyłącznie w celu oceny, analizy, badania lub nauczania (są to działania techniczno-naukowe i edukacyjne).

Nie narusza się prawa z rejestracji także w przypadku, gdy na podstawie oceny lub analizy chronionej topografii opracowuje się topografię spełniającą wymóg oryginalności. Zatem jeśli w efekcie inżynierii wstecznej opracowana zostanie nowa, oryginalna topografia, to nie będzie ona naruszała prawa z rejestracji analizowanej topografii i może być przedmiotem osobnego zgłoszenia do Urzędu Patentowego. ■

Oliwia Czarnocka